

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputatio || excellentium. D. doctoru[m] Iohannis Eccij &
|| Andre[a]e Carolostadij q[uae] cepta est Lipsi[a]e ||
XXVII. Iunij. An. M.D.XIX.**

**Eck, Johannes
Karlstadt, Andreas
[Erfurt], 1519**

VD16 E 320

Martinus Luttherus mane hora. 7. die Martis que erat. 5. Julij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-32477

¶ Decimo. qd nemine tam infanu existimat qui crediderit aliquem esse episcopum propriu singularis ecclesijs. quid est quod ego pneror: nisi quod stultorum et qui singularitate student. institutus est numerus. legat Reuerendus pater Alpharum de planctu ecclesie. Joannē de turre cremata in summa ecclesie Ualhelmu de Ocken in dialogo. et inueniet homines qscq; illius fuisse insante. Qd vero suspendere vult solutionem niam de eo qd dixi Papam universalis ecclesie pontificem melius qd universalem epis copū. feci hoc diu Bernib: auctoritate et summox pontificū consuetudine ait em Zern:lib:z. de pscidera ad Euge:col.7. Nempe signū singularis pontificij Petri z. Infra ita cū qscq ceteroū suā hz ecclesiā tibi vna cōmisa est. grandissima nauis. facta ex omniū ipsa universali ecclesia rōto orbe diffusa.

¶ Ad decimū. verbo Christi nō satis factū luce. zz. quasi sit cōmentū meum at non sine auctore loquo: adduco et Richardū Amarcānū lib:7.c.3. de quesitōnib: Armentoriū. locū istū ita intelligentem. beati Leonis auctoritate. Et p hoc sit verū. verba indicant et qui malo: est inter vos z. Ergo psciponebat Christus aliquid esse maiore. quis aut̄ estet maior nō tunc indicant. sed p̄ sterius. cum Petro diceret. de demone eos expertente. et quō rogaret pio eo. et querens confirmaret fratres suos. vbi maioritatem eius declarauit.

Bartinus Luttherus manc hora. 7.

die Bartis que erat. s. Iulij.

¶ Constatutur respōstōne. egrē: d. In causa ac illud. i. Co. 3. Quid est Paulus? quid est Cephe: dixit ibi non esse intentā p̄ncipalitatem sed singularitatem persone. Idq; indicari p̄ verba sc̄lismatis. Respondeo me plus mouet ipse res tuus Pauli qd tam violenta et extorta distinctio. que nullus proflus nittitur auctorari. cum tñ velit et diuino iure arguere. clarū est aut̄ contentionē eōū suffit de p̄stantia vel p̄ncipalitatē p̄sonarū. qd indicat ipsa constatatio Pauliḡas p̄nos et compationes vrgens et dicens. quid est Cephe: quid Paulus? qd nistri p̄ quos credidistis. Itaq; qui plantat et qui rigat vnum sunt. Regnū qui plantat est aliquid neq; qui rigat est aliquid. sed q̄ incrementū dat d̄. in quo manifeste detrahit personam. i. occasiō schismatis. Quomō ad Galatas 2. cum titulo p̄stantie Petri et alto:ū Apostoloz Galate esent seducti. audet er dicit qui videbantur quales alq; fuerint id est. qd magni. nihil mea refert. Deus enī persona hominis nō accipit. quasi diceret. siue Petrus vel quicq; aplns primus vel ultimus sit. nihil ad rem est. Velle ḡ egrē: d. scripturas recens legeret alicq; sic allegarer. Stat ergo qd primatus iste seu p̄sona nihil p̄meat ad ecclesiā de iure diuino saltem. trāseo illud qd Hieronymū dicit Pauli sentētā intellexisse. Irē et illud qd concessit Johānīs. s. Irē et illud de plebe ratiūcula transeo. qd non est confutata. Qd de episcopo et viceario in consistorio ad duxit. nihil ad rem est. Hęa ratio hoc volunt. si ecclesia nō est acephala mortuo papa nec acephala nullo Papa. transeo illud de Cardinalib: qd omnib: notum qd ceperint. Transeo et illud de Cypriano. qd ex p̄p:ia saltua d. d. dixit nescio que de numidia ultra Atlantē. que non est in rerū natura. Et illud quod Cosmelius frater appellatur a Damaso transeo. qd non confutatum est. sicut dictū sit qd honestiss: trālio se honorauerit. vt beatus sanctiss: appellādo. Hā et hoc ego dico. Non aut̄ soli Romano pontifici. sicut hodie sic scribēbatur. hoc enī pbāndū erat. Transeo et illud qd dixerit im̄ḡinens esse ad institutū. an Petri apostolū ali quē ordinaret. Quia hic vnicus neruus est et invict⁹ p̄tra d. Ecclū ideo non inconsulte transit ne irrecupab̄liter impingat. Item admitto qd Martyre Cypri: adduxit de honore et potestate equali apostolorū. et accipio tanq; gratiā mibi factā a d. d. Simili cura qd transiēta Atēno concilio et a Cypriano descriptā ecclesiā episcoporū. placet quia nō p̄confutari. Qd aut̄ repetit de distinctione ortus sacerdotalis. vnde patet qd intentio Cypriani sit

de deslusu potestatis sacerdotalis. q: nhsil dicit nisi sua verba, apud me nhsil
concludit. Illud quoq: magis attendendum qd grecos hereticissimos ausus
est appellare satis modeste. cū in vntuersa ecclesia nulla ps dederit plures ex
cellentiores scriptores qd greca. Hā qd toties misi submodens Bohemiam
obpperat, aliasq: calūrias interteat. ad sophistas relego. Indignatio: a sunt qd
vt in graui & theologica disputa: memorentr nedū obhiciantur. Quare illud
Hattie: 6. Sug hanc petrā tē. Videamus. Ubi dico. aut petra fecit hoc los
eo potestate vel fidem (confido em dñm d. nūq: satisfacturū sue pmissioni qd
petra fecit papam seu successorē Petri) si potestatē. supflue dicitur infra. tibi
dabo claves reg: ce: i. potestatē. nisi dixeris potestatē potestati traditā. Deinde
si oīo potestatē fecit. eadem erit oīo ecclesiārū. qd dicit sup hanc petrā edidit
ecclesia mā. nō Romānā tm. Aut fecit fidē (qd verū est) iterū eadē est fides
oīo ecclesiārū. Ita patet qd hoc solū pnomē mā cōmūnē facit petrā. quidqd
fecit p petrā. Ideo frigidissimi inducūt hanc auctoritatē decreta Pontificū
p singularitate principiū. que tū constant defendit cōmūnitatē Petri. Et
sic cōcordat cū apostolo ad Ephe. vna fides. vnū baptis: vnu dñs. Nō em vt
b. Herō: ait ad euagritū alia fides Ecclesie. alia Britānie et totius orbis
ita nec aliis Christus. nec alia petra qd si eadem fides et idē dñs. et idē bap-
tisma omnīs ecclesiārū sequit qd etiā eadē omnia relqua que ad fidē & ad bap-
tisma & ad Christianū sequuntur.

¶ Ultimo ex Richardo amarcano interptatus est verbū Christi de ambītō
nō de maiortate. qd inquit p̄supponebat Christus esse vnu inter eos maiorē
licet nō indicari quis esset. Respondeo quidquid sit de amarcano. p̄ualer clas-
sissimus textus obscurō autou. qd scribitur qd cōtentio sacra sit inter eos quis
eos videtur esse maiorē & Christ⁹. qui vult inter vos esse maior. satis indicat
nullū suppositū fuisse. esse maiorē. & ex cōsequentiā textus pater. qd noluit vlliā
esse maiorē tē. Qd aut p̄ confirmatione sua induxit illud Luce. Bogau. p te Pe-
tre. & tu confirma. pro me valet. quia fratres Petri Petro confirmandos pres-
cipit. non maiortatem.

Eckius.

¶ De apostolis quod attulit Reuerendus pater vt semel dicam. ex Cypriano
audiuimus & Hieronymo qd & sanct⁹ martyr & Papa Anacletus testat canos
ne in nouo dist: z: : Equales fuisse eos in apostolatu qd nemo negat. At equas
itas illa apostolatus nō p̄udit primatus & principatus. nisi impudenter dis-
catur sanct⁹ Martyrē Anacletū in eodem decreto sibi cōtradixisse. Quod vero
tm̄ ponderis & p̄stidij locat in ordinatiōe apostolorū. scio qd Paulus ingenue
scriptis postq: ascenderit Hierosolymā nūbili se recipiſſ ab ihs qui videbantur
aliquid esse. verū si neruus ista tam invincibiliter Ecclū ligare debet. vtatur eo
cum copiam opponendi habuerit. Sed quod gratiam sibi factam ait ex Cy-
priano. apostolos part consilio p̄ditos bonoris et potestatis. si stam appels
lat gratiam solutiones suas interimere. paratus sum sepe ei talem gratia ex-
hibere. Nam distinxerat reuerendus pater Petru fuisse p̄torem p̄errogativa
bonoris non potestatis Cyprianus in vtroq: eos equiparat.

¶ De numida quam ait esse inter Mauritanam & quod attulit negotium est
Imptinens et du Loimographicū negotiū non agens. non omnīs etiam mes-
min. hoc scio Mauritaniam Turganicam et cesarensem ab Atlante vergere
vloq ad mare. necq: Atlantē ponit terminū affrice. sed africam p magna sui pre-
diuidere ad plures gradus. sufficiat venientes ad Comelum ex num: sa non
fuisse de diocesi Romana. sed paliam adijsse ecclesiam. Ob id multa stat ad
buc Cyprianilla sententia nondum soluta. De influxu intro: qd assert verba
mea fuisse. cum Cyprianum contra nonianum adduxerim. ad quem reuerēs
dus pater nhsil respondit. De grecis fateor eos oīum fuisse Christianissimos.